

taller de creació

Quatre estudiants de filologia i el comte Arnau
MARAGALL A GIRONA

Telm Terradas Artigas (Girona, 1988) actualment viu a Celrà i intenta acabar filologia catalana. Toca el baix en un grup de rock.

El jove Maragall

Fa temps vaig inventar-me un personatge amb un xic de mi, un poc de *punk*, molta més nit, bohèmia i aventura. El vaig posar en un cotxe –en realitat el de sa mare– per fer-lo fugir, frenètic, dels foscos afores d'una ciutat decadent. Avançant per hores intempestives, tornava a casa, vivint, en una alba freda i aturada, un patiment graduat, un turment periòdic de cap de setmana. I me'l vaig imaginar rumiant. «Una alineació de futbol, una marca de birra, un acord distorsionat, un trosset més de cuixa, un minut més de llit». El vaig crear amb ganes de tot però amb falta de fam; amb restes de cultura pop i amb orgull de ser independent; amb esperit nacional però conservant casa seva. Li vaig donar una llar amb una mare mòdica que ell no gosava abandonar ni contradir, una feina temporal de polígon industrial i una barra immensa per comprar drogues amb els diners de l'atur.

> **Il·lustracions:** Núria Vancells Flotats (Barcelona, 1965).

És professora de dibuix i il·lustradora.

I passava observant la Devesa quan es va produir el canvi. Era l'any Maragall i guardava, en algun racó del seu cervell maltractat, un vers tret d'un cartell publicitari que li havia de despertar la nova vida. Em va venir a veure un dia i em va explicar com s'ho havia fet per deslliurar-se de mi: observant la natura. Em va descriure el que havia descobert tot mirant els plataners napoleònics: milers d'anys que s'escolen en la caiguda lenta però incessant de les fulles. Li havia sortit la vena tendra. Després d'aquesta visió aconseguí defugir la mala vida que jo li havia receptat. Va començar a sentir-se creador (fet que em relegava a una segona divisió) i va intentar treure profit d'aquella petja divina de la natura que li inspirava un reguitzell de tot. Maragall era pertot arreu, era la veu que li deia que es girés vers el paisatge per trobar-hi la bellesa. Però Maragall era també el que *ell* volia que fos.

La segona visita va ser més violenta. Ja ho havia llegit tot, digué ell, i m'havia calat. M'acusava de no veure més enllà del meu front, de voler crear històries de joves incrèduls sense tenir en compte el costat més espiritual, l'essència natural de les coses. Em va entonar el *Cant dels joves*, titllant-me de *tempesta*, veient-se com a *aucell*. Volia trobar final a la seva *Oda infinita* i esperava la veu, deslligada de racionalitat, que li dictés tot des de les profunditats recòndites del seu sentiment.

Vaig dir prou. N'estava ben tip de tant de cant, retòrica i poètica revolucionària. Fent una calada fonda vaig agafar el manyoc de paper que em parlava i el vaig fotre a les escombraries. Sota un fum espès, relaxat, vaig jurar deixar d'escriure sobre extrems i, encenent-ne un altre, vaig reafirmar-me com a fanàtic del badar i l'anar fent.

Maria Puig Parnau és de Madremanya, té 22 anys i estudia quart de filologia catalana a la Universitat de Girona.

Un reflex al vidre

La tia Joana és aquí, al llit, a les sis de la tarda. No la puc mirar; no l'he anat a veure des que la vam portar aquí, i ara que hi sóc no la puc mirar. Miro per la finestra. Més enllà dels vidres, els llums de Girona ja estan encesos: els dels cotxes, els de les cases. A fora fa la fred del mes de desembre; aquí dins, una calor pesadíssima i pastosa.

I jo no la puc mirar. No em puc ni girar. No és la tia, no ho és, no és una persona. És un reflex al vidre de la finestra, només un reflex. Ara és vella, vellíssima, seca, xuclada. Xuclada de tot. La tia havia estat la dona més forta de tot el poble, havia estat la dels rosers més florits i la dels matins més matiners. I la de la millor escudella, amb farigola. I la més tossuda. Que tossuda! Si encara fos ella, ara protestaria. Només és un reflex al vidre de la finestra.

Tia, no sé què fer-hi, aquí. Em sents? Aquí dins em marejo, fa calor i tot fa pudor de massa net. Estic clavada de cara a la finestra. No ploro pas. Ja sé que de petita sempre tenies feina a aturar-me la plorera; tranquil·la, només és una de sola, una llàgrima regalimant galta avall. Des de la finestra veig Girona. Les parets de pedra i les teules velles de la finestra de casa teva no hi són. Ho enyores, no, des d'aquí? Enyores casa teva, la teva vida. Te'n recordes, de casa teva?

taller de creació

El poble, la gent... Te'n recordes de quan paràvem la fresca al banc dels magraners mirant les Gavarres? Quan érem petits, a l'estiu, aquest era el millor moment del dia, lluny de la xafogor. Aquí en fa molta. D'on treies els contes que ens explicaves? En sabies molts, i te n'inventaves més. Ens encantaven, t'escoltàvem en rotllana, asseguts per terra, gairebé estirats, perquè el terra era fresc. El d'aquesta merda d'habitació també ho deu ser, no? Sí. És que així no em marejaré, fa molta calor. Me'n recordo de molts, de contes. No dius res... N'hi havia un que parlava d'unes bruixes que vivien a prop de casa nostra. Aquest feia por als més petits, i a mi també, a vegades. El del cavaller Arnau era molt divertit. Els dies que ens l'explicaves em costava adormir-me de l'emoció. Un cavaller valent i sempre jove que cavalcava sense parar amb el seu cavall, negre. El teu Arnau sempre sabia què fer, sempre tenia energia

per trobar les millors aventures i sempre les superava i continuava cavalcant feliç. Em sembla que ja sé d'on el vas treure; llavors encara no coneixia el comte Arnau, el de Maragall. El teu era una mica diferent, tia: ens en feies una versió suau, sense cap Adalaisa abandonada ni cap pena eterna. Era tan sols el noi jove, només vitalitat, només energia. No m'estranya que després no pogués dormir. El millor tros era el de les veus de la terra, aquestes no les vas censurar. Era el millor perquè posaves una veu especial, greu i solemne però alegre. I feies gestos amb les mans, i ganyotes. Ens feies riure molt. En Maragall en sabia, en sabia molt. I tu ens ho acabaves d'arrodonir. El comte Arnau de Maragall podia ser-ho tot amb la seva voluntat. Però el temps li passava i es quedava sense la força de la seva joventut. Amb dolor i penediment, sense il·lusió i sense voluntat. Tu no ens explicaves què li passava llavors... Tia, arrodoneix-ho: què passa quan no tens voluntat? Quan la perds, quan marxa. Quan estàs xuclada. Quan ja no ets tu, quan ja no ets jove ni forta, quan només ets un reflex al vidre. Què passa?

la mort del comte Arnau

La mort del comte Arnau

Surts de la feina. La claredat, estrident, obsessiva, exagerada, t'obliga a tancar els ulls; el sol escalfa les llambordes del carrer Ballesteries i tu, mentrestant, camines arrossegant els peus i la vista per la vorera. Quan acabes el teu torn tens el costum de tornar-te'n a casa sense ni tan sols plantejar-t'ho, per inèrcia, però avui no saps què fer. Jugues amb els dibuixos que fan les juntes del carrer mentre et dirigeixes a Sant Fèlix, i un cop allà, t'enfiles per la pujada que porta a la catedral mentre recordes que, tot i que no has dinat, no tens gana.

Tu, Arnau, ets un home sense voluntat, sense desitjos ni somnis, que et mous sense estímuls, que t'has descuidat de posar els accents a la teva vida per acabar perdent-te enmig de sons inconnexos i frases

Meritxell Lafuente és nascuda a la Cellera de Ter l'agost del 1989. Estudia quart de filologia catalana a la Universitat de Girona i llegeix compulsivament.

inacabades. Estàs segur que no pots fer el que vols; de fet, no has dedicat ni un segon a intentar esbrinar-ho, i això et tortura.

Un reflex d'home? Els reflexos tenen llum, però tu ets gris, d'una densitat opaca.

De sobte, et recordes dels jardins on anaves a beure quan la teva memòria encara era curta i l'esperança infinita; allà on la teva imaginació podia deixar-se anar i on cada paraula pronunciada esdevenia un somni, una infinitat de possibilitats.

Però, de mica en mica, tu, l'anodí personatge, has anat perdent les ganes de tot, fins i tot les ganes de tenir ganes, i ara, mentre trepitges les muralles que rodegen la ciutat, i mentre amb la mà solques el mur que t'acompanya, ni tan sols recordes què volies ser.

Segurament volies ser feliç. Feliç com el primer comte Arnau, que viu i es satisfà, que és vital, lleuger i sorollós, que no troba impediment encara que n'hi hagi, perquè en el seu cap no hi ha lloc per a les desil·lusions. Un home que no arrossegaria l'ànima ni deixaria que les arestes esmolades la hi esquincessin: un home que no és com tu, Arnau.

Però a tu tant t'és. Baixes pel Call i, ara sí, sents una buidor a l'estómac, els sentits se t'ennuolen i tot perd nitidesa; creus que és de no menjar, però el cap se t'omple de sons, de músiques, de timbals d'orgia que et recorden el que ja saps i no vols escoltar: que no has estat roure, ni penya, ni mar esvalotat, que no has estat home sobre-home, perquè

no n'has tingut la voluntat. Una onada de vergonya t'escalfa les galtes. I, immediatament, com aquell que té un mal pensament, sacseges el cap per esbravar aquest martelleig: ja ets davant del teu piset. T'afanyes a posar la clau al minúscul pany que t'obre la porta i et retorna a la teva monòtona i sòlida petitesa. Ara et sents segur; aquí, les veus de la terra no hi tenen cabuda; aquí, les veus de la terra es fonen.

Et tapes les orelles. No vols escoltar les veus, no vols, ni tan sols, recordar-les. Vius –o hauria de dir *mors*– convençut que t'han pres la vida, i no t'adones que, cada cop que t'oblides de recordar que ets viu, lentament, és ella, erma i muda, qui regalima a través dels porus de la teva pell lànguida i encara tèbia.

Pau Cañiguer Batlló té 21 anys, és fill de Torroella de Montgrí i ha crescut a la població de Llagostera, situada a l'extrem sud del Gironès. Se sap de memòria algun fragment de March, Shakespeare i Dant.

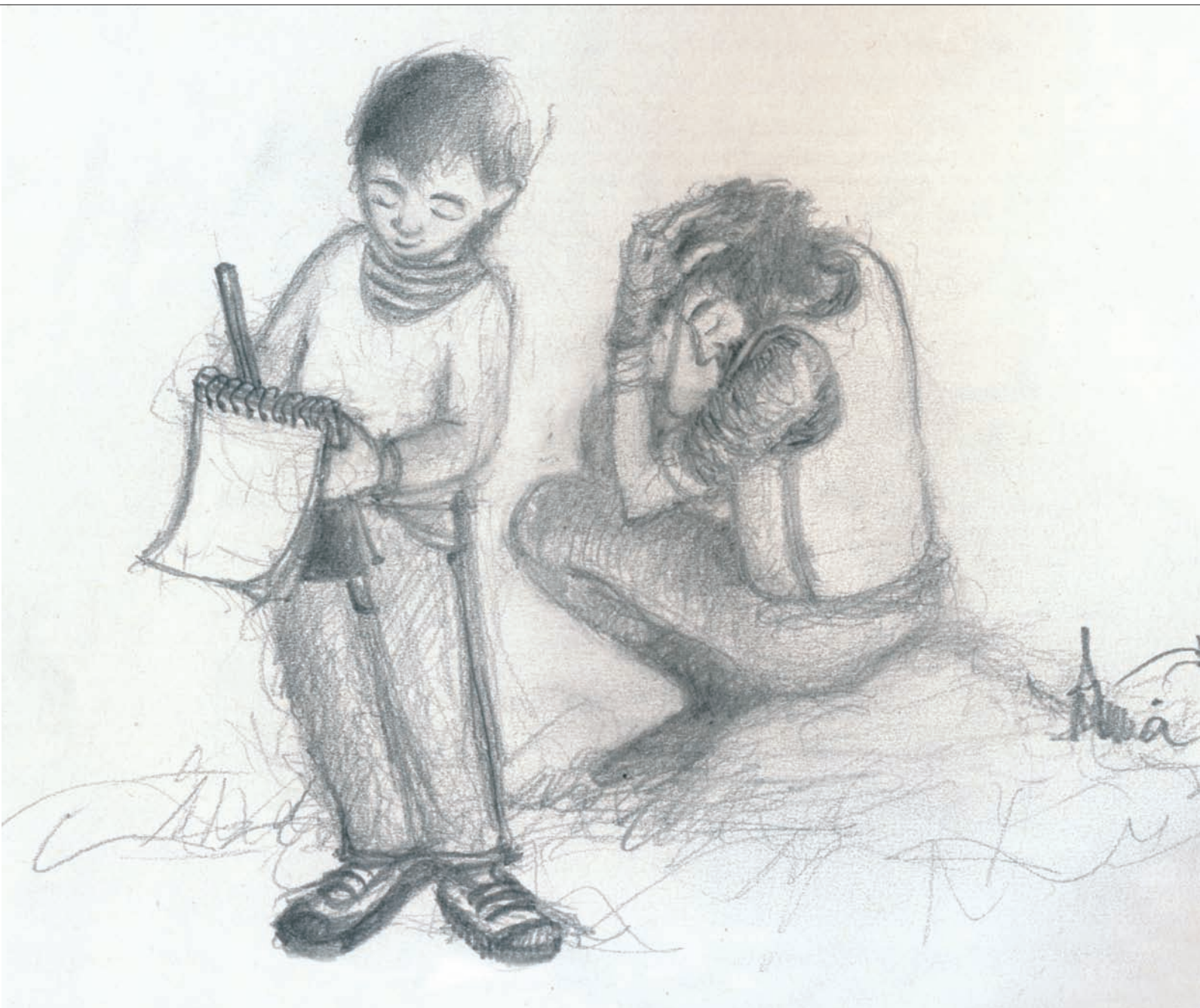
Paparazzi

«Jo sóc sols dels meus braços i els meus passos», es repetia el comte quan va arribar a Girona, un temps després de l'afer amb l'Adalaisa. Era un matí rúfol, i els núvols mal desfets li recordaven la frondosa cabellera de la monja. Després d'una aventura com aquella sempre feia el mateix: gaudia rememorant la història amb qualsevol objecte que trobava. Un pujol es convertia en pit i un pont en entrecuix. S'ensonyava en el seu pensament, convençut que era l'univers qui disposava la poesia del seu viure.

El cert és que no havia estat mai a Girona. De lluny semblava una fortificació de somni. Ciutat de roca lliça, alta, impecable. L'havia atret. De prop era un casalot abandonat. Carrers buits travessats només pel

xiulet del vent. La pedra, perfecta a la distància, se li apareixia ara gastada, plena d'esquerdes. Creuà el pont i a l'última passa un tremolor desconegut se li enfilà per les puntes dels peus i s'apoderà d'ell fins a desfer-li el fantasmeig.

De cop i volta, el comte es sentí estranyament marejat. Ho atribuï a la incandescència crònica del seu cavall de flames. Fermà l'animal a un costat del pont i s'encaminà pels carrerons estrets dels volts de la catedral. Abans, però, l'encontre amb la lleona. Lluny de caure en el reclam amorós que aquesta li feia amb el cul, sentí un segon calfred, premonitori. No volgué encarrar-s'hi físicament (por al ridícul) i continuà, apresat per la mirada de l'estàtua que li recorria l'esquena.

Feia estona que el migdia s'havia esmunyit sense que el sol hagués deixat rastre de llum o calor. Aquells núvols mal desfets aïllaven la ciutat i el pobre comte hi estava immers. Com més caminava, més s'ensopia. Veia els jardins espinosos i abandonats, com el seu propi cor. Quin sentiment de no-res davant les escales de la Catedral! I l'aigua, afluent de màgia negra, escolant-se per tot arreu. Ja ho havia dit abans, però el pobre comte no havia estat mai a Girona i no en sabia res, dels seus parany.

A la fi del dia, vençut i desmoralitzat com mai, la imatge de l'Adalaisa li tornà a la ment amb una força destructora. Aquesta vegada no com un fantasieig

idealitzat, sinó com el que havia sigut: un crim macabre. No havia vist ningú en tota la passejada. Un instant sublim: s'assegué i rompé a plorar. Era un plor tètric, desentrenat. De fet, era un primer plor.

Fou llavors que del racó més profund aparegué un nen escanyolit, fill de Girona, que gargotejava en una llibreta antiga. Es miraren als ulls i es compregueren. El comte s'agenollà i començà a suplicar-li que no expliqués res del que havia vist, que li regalaria un cavall, el faria baró i seria un dels homes més poderosos de la ciutat. El nen somrigué, maliciosament. Només va escriure: «Es vanagloriava de ser sols dels seus braços i dels seus passos i en realitat era un tou».